

Výroční zpráva ZO ČSOP Veronica za rok 2018

veronica
EKOLOGICKÝ INSTITUT

Výroční zpráva Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Veronica za rok 2018

O Veronice

Veronica vznikla v roce 1986 jako regionálně zaměřený časopis s ambicí spojovat kulturu s ochranou přírody a kultivovanou formou šířit ekologickou osvětu. Na aktivity ekologické poradny a ekologického centra Veronica, rozvíjené po listopadu 1989, navázal v roce 1999 Ekologický institut Veronica (EIV) jako profesionální pracoviště ZO ČSOP Veronica.

EIV je odbornou a vzdělávací institucí nabízející interpretaci odborných environmentálních témat. Působí v Brně a Hostětíně a věnuje pozornost městskému i venkovskému prostředí. Vybíjí činnost v širokém záběru od místního detailu po mezinárodní souvislosti, z Hostětína po Evropu, od praktické péče o přírodu po umělecké zpracování tématu.

Hlavním posláním je podpora šetrného vztahu k přírodě, krajině a jejím přírodním a kulturním hodnotám.

Obsah

I.	Naše úspěchy v roce 2018	4
II.	Ochrana klimatu a efektivní využívání energie	5
III.	Ochrana přírody a krajiny	10
IV.	Centrum Veronica Hostětín	13
V.	Programy pro školy	18
VI.	Spolupráce s handicapovanými	21
VII.	Ekologická poradna	23
VIII.	Zelená domácnost, zelená instituce, zelená firma	27
IX.	Podpora místní ekonomiky	28
X.	Časopis Veronica	30
XI.	Spolupracujeme a propojujeme	32
XII.	Finanční zpráva	34
XIII.	Naši lidé	37
XIV.	Poděkování	38
XV.	Klub přátel Veronica	42

I. Naše úspěchy v roce 2018

- Naše dětská **Stezka kapky vody** dostala hlavní cenu za přínos k rozvoji EVVO ve Zlínském kraji v kategorii Projekt EVVO realizovaný na území Zlínského kraje (2018, XVIII. ročník)
- **Klimatická soutěž CO2 liga** byla opět úspěšná. Zúčastnilo se jí na 60 škol z celé republiky a finální závěrečná konference byla velkolepá - v prostorách pražského Senátu. Soutěž se probojovala i mezi finalisty **Energy Globe** - skončili jsme na druhém místě.
- V Hostětíně vzniklo **Bludiště v přírodě** - unikátní terénní kvíz na téma Voda.
- Nabídku programů pro školy jsme rozšířili o **EcoGame** - strukturovanou simulační hru, v níž se žáci stanou pracovníky Výzkumného ústavu vesnice budoucnosti a snaží se vyvinout udržitelný způsob bydlení, hospodaření s vodou a energiemi.
- Pokračujeme v úzké spolupráci se **skupinami handicapovaných** občanů. Uspořádali jsme 2 tábory pro děti s diagnózou SMA (spinální muskulární atrofie) a svalové dystrofie a programy pro nevidomé a slabozraké.
- Veronica už po desáté koordinovala v České republice **Hodinu Země** - celosvětový happening za ochranu klimatu.
- Za pomoci partnerství s českou firmou Hardwario, jsme do domu nainstalovali několik **bezdrátových senzorů** na teplotu, vlhkost a koncentraci CO2. Data v reálném čase **vizualizujeme** pomocí otevřeného softwaru Grafana.
- Naše **webové stránky** za rok 2018 měly 794 000 zobrazení; celkem 272 000 zobrazení byla návštěvnost zodpovězených dotazů ekologické poradny.
- **Vzdělávací činnost** Veroniky je velmi pestrá. V uplynulém roce jsme v Brně a Hostětíně zorganizovali 11 jednodenních a 14 vícedenních vzdělávacích akcí, 11 osvětových akcí a praktických workshopů, 8 pobytových akcí, 12 vycházek či exkurzí na zajímavá místa a 17 exkurzí v Hostětíně. Uspořádali jsme 11 ekopobytů a 52 jednodenních výukových programů pro školy. Inspiraci jsme předali více než 6000 osobám.

II. Ochrana klimatu a efektivní využívání energie

Základním východiskem našeho programu je ochrana zemského klimatu snížením emisí skleníkových plynů, zejména oxidu uhličitého. **Podporujeme alternativy**, které eliminují spalování fosilních paliv a přispívají k efektivnímu využívání energie. **Poskytujeme vzdělávání a osvětu**, ale tématu se věnujeme také prakticky. Naším specifikem jsou pasivní stavby a ekologické stavitelství. **Soustředujeme se na regionální úroveň**, rozvíjíme koncept energeticky soběstačného území. Zkušenosti z modelových ekologických projektů v Hostětíně využíváme v městském prostředí. **Publikujeme** a pro veřejnost komentujeme překlady nejnovějších dokumentů ze světového dění v oblasti ochrany klimatu na www.veronica.cz/klima/. Veronica je členem **Klimatické koalice** (www.zmenaklimatu.cz).

www.veronica.cz/energie | www.veronica.cz/klima | www.hodinazeme.cz

Klimatické ukázky při Jablečné slavnosti – výroba biouhlu, fotovoltaika, izolace aj.

Klimatický rok 2018

Ochranou klimatu se zabýváme ve Veronice už skoro 30 let. S obavami jsme sledovali neblahý vývoj a zvětšující se propast mezi vědeckým poznáním a odpovědí společnosti a vedoucích činitelů. Snažili jsme se ze všech sil zejména na poli vzdělávání a osvěty.

Po vražedně horkém a suchém létě přišla v říjnu **mimořádná zpráva Mezivládního panelu pro klimatickou změnu**. Ta ukázala s nebyvalou naléhavostí, že vzrůst globální teploty nesmí překročit 1,5 kelvinů, jinak budou dopady klimatické změny prakticky nevládnutelné. Začalo být jasné, že přichází nová doba boje s globálním oteplováním. Je potřeba nesmírně rychle zastavit emise skleníkových plynů ze spalování fosilních paliv.

Tato drsná vědecká zpráva mířila na světový **klimatický summit COP 24 do Katovic** - k rukám politiků a vyjednávačů. Po letech se této události **zúčastnil i jeden z nás**, Petr Ajs Kucka (naposledy byli naši zástupci v roce 2009 v Kodani). Měli jsme tak možnost dozvědět se prakticky okamžitě, s jak burčujícími přednáškami tam vystupují přední světoví vědci, kteří ztrácejí naději, že lidstvo bude schopné adekvátní reakce.

A pak jsme tam uviděli Gretu. Švédskou studentku Gretu Thunberg, která světové společenství dokázala probudit. Věřme, že ještě včas. Její protest proti nicnedělání má podporu vědců, nebývale a nečekaně zareagovali její vrstevníci, středoškoláci po celém světě, objevují se nové a nové skupiny beroucí se za zásadní omezení emisí. V červnu 2019, kdy tuto výroční zprávu dokončujeme, se již otevřeně mluví o klimatické krizi. I my ve Veronice jsme odhodlaní napřít všechny síly do ochrany klimatu a nepolevit.

Ukázka ostrovní fotovoltaiky při Jablečné slavnosti

CO₂ liga – celoroční školní soutěž s tematikou změny klimatu

8. ročník soutěže CO₂liga (www.co2liga.cz) probíhal již od října 2017. Přihlásilo se do něj **60 škol z celé republiky**. Soutěžní týmy řešily úkoly související s klimatickou změnou: zabývaly se mitigací i adaptací, rozebíraly téma vody, dopravy, jídla, spotřeby energie. Seznámili se s pojmem resilience a soustředily se na dopady klimatické změny v místě, kde žijí. Tvořily zjednodušenou analýzu zranitelnosti. V každém z těchto témat žáci a studenti plnili řadu praktických úkolů, zkoumali souvislosti, počítali úspory, natáčeli videa, reklamy, pořádali ankety, sdělovali zjištěné informace spolužákům i veřejnosti, zapojili se do kampaně Hodina Země.

Nejlepší družstva se v červnu zúčastnila **závěrečné konference**, která se konala ve slavnostních **prostorách Senátu Parlamentu České republiky v Praze pod záštitou ministra životního prostředí Richarda Brabce**.

Vyhlášení vítězů CO2 ligy v Senátu

Vzděláváme o ochraně klimatu a efektivním využívání energie

Letní škola, pětidenní vzdělávací akce, se konala v Hostětíně a představila téma klimatické změny v širších souvislostech pohledem deseti lektorů. Zahrnovala **témata související s resiliencí vůči klimatické změně** - stavební, potravinovou, vodní, energetickou, s důrazem na místní řešení. Součástí byla i exkurze za příklady dobré praxe a **mobilní výstava** obsahující funkční vybavení pro demonstraci energetické soběstačnosti. Tato výstava byla pak v Hostětíně přístupná veřejnosti po celé září, kdy bylo poskytováno i průběžné poradenství pro jak o opatřeních mitigačních/zmírňujících klimatickou změnu realizovatelných v rodinných a bytových domech a jejich blízkém okolí, tak i ta, která směřují k adaptaci na klimatickou změnu.

V listopadu proběhl v Hostětíně **víkendový workshop Chytré domy** na téma energeticky úsporného stavitelství a pasivních domů. Kromě základních přínosů stavění v pasivním standardu bylo aktuálně zařazeno téma **využití chytrých technologií pro energetický management budov a rovněž využití fotovoltaických panelů** v rodinných domech, včetně podrobné informace o ostrovním provozu, bateriových spotřebičích atd. Dalším tématem byla odolnost staveb v pasivním standardu vůči letním vedrům. Workshop byl organizován v termínu Mezinárodních dnů pasivních domů, což podpořilo jeho publicitu.

V prosinci 2018 proběhl v Brně úspěšný **seminář pro samosprávu**, veřejnou správu, členy Národní sítě zdravých měst **Obce, změna klimatu a uhlíková stopa**. Představil nejnovější klimatické poznatky v souvislosti s obcemi a dále se věnoval uhlíkové stopě obcí. Představil i dříve zmíněný nástroj - Analýzu zranitelnosti. Zúčastnili se ho zástupci více než dvaceti obcí nejen z Moravy, ale i z Čech a ze Slovenska.

Vzdělávání o ochraně klimatu

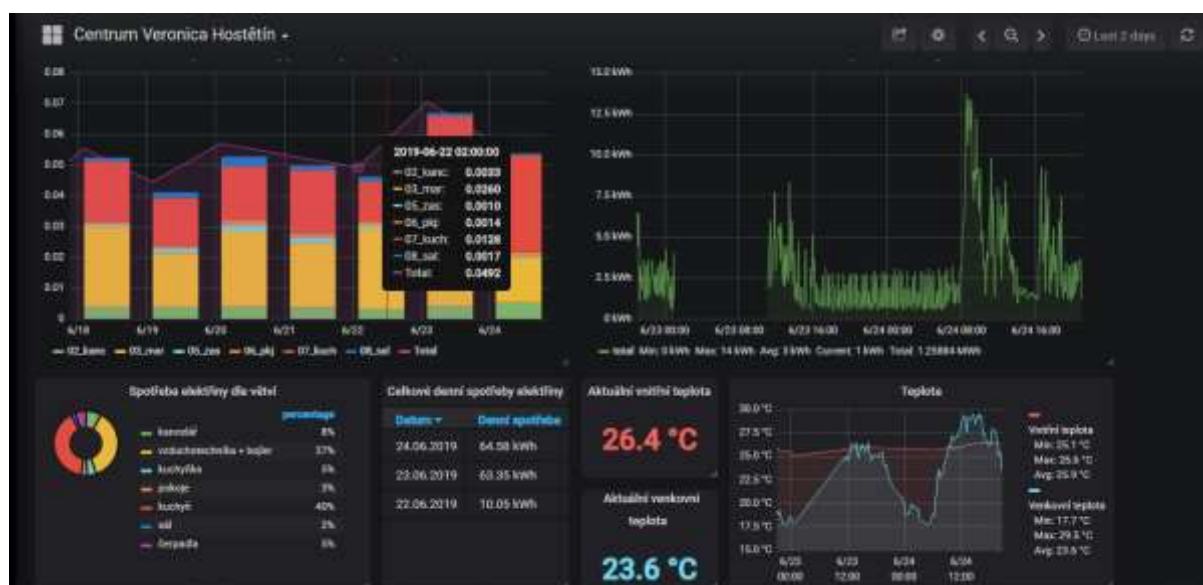
Koncept resilience ve zmírňování a adaptaci na klimatickou změnu

V roce 2018 jsme zpracovali **analýzy zranitelnosti** vůči klimatické změně **v pěti městech** (Opava, Uherský Brod, Valašské Klobouky, Kopřivnice, městská část Brno-Jundrov). Pod vedením experta (Ing. Jiří Krist), ve spolupráci s facilitátorem proběhla setkání se stakeholdery v jednotlivých místech. Participativním způsobem se hodnotila zranitelnost a závažnost jednotlivých hrozeb s využitím místních znalostí a existujících expertních podkladů. Obce získaly vypracované analýzy zranitelnosti. Součástí protokolu byla **matice prioritizace hrozeb** v daném území, využitelná v dalších strategických materiálech obce. O zpracovaných analýzách zranitelnosti byla zpracována souhrnná zpráva. Metodika byla dále představena dalším obcím, zejména v Jihomoravském a Zlínském kraji.

Měříme a vizualizujeme

Budujeme nový, stavebnicový systém řízení provozu naší pasivní budovy v Hostětíně. Díky partnerství s českou firmou Hardwarío, jsme do domu nainstalovali řadu **bezdrátových senzorů pro sledování**

teploty, vlhkosti a koncentrace CO₂. Data v reálném čase vizualizujeme pomocí otevřeného softwaru Grafana.

Ukázkový systém vizualizace dat

Vzdělávací aktivity proběhly v rámci projektu *Od zranitelnosti k resilienci spolufinancovaného Státním fondem životního prostředí České republiky na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.* www.sfzp.cz, www.mzp.cz

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí

Hodina Země

Pro Českou republiku jsme již podesáté koordinovali **celosvětovou akci na podporu ochrany klimatu – Hodinu Země** (www.hodinazeme.cz), která proběhla v sobotu 24. března 2018. Menší obce na hodinu zhasly veřejná osvětlení, větší města alespoň některé významné dominanty. V České republice se zapojilo celkem **113 obcí, včetně 16 z 26 statutárních měst**. Zhasla pražská Petřínská rozhledna, brněnský hrad Špilberk či plzeňská katedrála sv. Bartoloměje, která je nejvyšší kostelní věž v ČR. Řada obcí si navíc dobrovolně uložila různé klimatické závazky. K akci se přihlásila i necelá stovka firem a svým klimatickým závazkem Hodinu Země podpořily i stovky jednotlivců.

Spolupráce v rámci Klimatické koalice

Klimatická koalice (Klik) (www.zmenaklimatu.cz) je platformou českých nestátních neziskových organizací, které se zabývají zejména ochranou životního prostředí, rozvojem spoluprací a humanitární pomocí. V roce 2018 neměla klimatické koalice žádného koordinátora, a tak jsme se jako jedna z organizací v Radě koalice podíleli - kromě společného komentování globálních i lokálních klimatických událostí - i na jejím provozu, svolání členské schůze, hledání koordinátora a zdrojů na něj.

Databáze slaměných domů

Na webových stránkách www.veronica.cz/databaze-slamenych-domu provozujeme jedinečnou **mapu a adresář slaměných domů** z celé České republiky. Jde o příklady novostaveb, ale i rekonstrukcí, které využívají pro svou izolaci slaměné balíky. Databáze slouží jako zdroj inspirace pro zájemce o přírodní stavění, jsou v ní zobrazeny podrobné údaje o každém domě (popis domu, fotografie z průběhu výstavby, typ konstrukce, jména architektů a projektantů, atd.).

Celkem je v adresáři 81 domů a během roku 2018 přibylo celkem **17 nových domů**.

III. Ochrana přírody a krajiny

*Ochrana přírody a krajiny je široký pojem zahrnující nejen práci v terénu, ale také šetrné hospodaření v krajině a minimalizaci dopadů spotřeby na ekosystémy. Ekologický institut Veronica se ochraně přírody věnuje na **konceptní i praktické úrovni**. Jako jedna ze základních organizací Českého svazu ochránců přírody se podílíme i na činnosti jeho ústředních orgánů.*

www.veronica.cz/ochranaprirody | www.veronica.cz/prirodnizahrady

Přírodní zahrady

K principu přírodních zahrad se už po celé Evropě přihlásily tisíce lidí. Od roku 2009 do roku 2018 jsme v Jihomoravském a Zlínském kraji udělili 179 plaket Přírodní zahrada a téměř osm desítek dalších v jiných krajích. V rámci naší stálé činnosti podporujeme trvale udržitelné malozahradnictví, přenos zkušeností, ukazujeme příklady dobré praxe, vzděláváme i certifikujeme přírodní zahrady.

V roce 2018 jsme certifikovali 5 zahrad, z toho 1 školní. Zahrady průběžně zaznamenáváme na **Ekomapu** Ekologického institutu Veronica www.veronica.cz/ekomapa a nově také přímo na **Mapu přírodních zahrad** www.veronica.cz/mapa-prirodnich-zahrad.

V Hostětíně proběhla v červnu tradiční **Zahradní slavnost**, spojená s exkurzí a poradenstvím. Na slavnosti si užívali dospělí i děti. Spolupracujeme při ní se SONS - Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých - takže návštěvníci mají příležitost vyzkoušet i kavárnu potmě či si poslechnout nevidomé hudebníky. Na slavnosti jsme přivítali na 400 návštěvníků.

Po celý rok probíhaly komentované **exkurze ukázkovou přírodní zahradou Centra Veronica**, kde také předáváme své zkušenosti a motivujeme návštěvníky k přírodnějším způsobům hospodaření. Velké exkurze proběhly při Zahradní a Jablečné slavnosti. Zahradě byl také věnován jeden den při Letní škole v Hostětíně.

Exkurze přírodní zahradou

V listopadu jsme zorganizovali **exkurzi po brněnských přírodních zahradách v Brně – Ořešíně**. Účastníci navštívili celkem tři certifikované přírodní zahrady: roZPUStiLOU zahradu Hanky Rejmanové, Ořešínský Tschurbes manželů Vlašínových a ukázkovou zahradu U Pazderků.

V brněnském Domě ochránců přírody se konaly také **dvě veřejné přednášky a besedy** zaměřené na témata přírodního zahradničení - Jak na vodu v zahradě a Přírodní zahradník se těší na jaro.

Průběžně poskytujeme **odborné poradenství** o přírodních zahradách. Za uvedené období bylo na pracovištích v Brně a Hostětíně odpovězeno na celkem 46 dotazů elektronicky či telefonem.

Managementová ochrana přírody

V rámci managementu údržby lokality „V olší“, k.ú. Hostětín jsme provedli opětovné zásahy - **odstranění náletových dřevin a buřně** na rozloze 0,2 ha květnaté louky v lesním porostu s historickým výskytem orchidejí (vstavačovitých), zejména vstavače májového. Do údržby lokality jsme zapojili i děti z Domu dětí a mládeže Pastelka Uherský Ostroh, které jsme u této příležitosti pasovali na ochránce bělokarpatské přírody. V navržené údržbě budeme pokračovat v dalších letech.

Děti z DDM Pastelka

Brněnský strom roku 2018

Pro podporu a zvýšení zájmu o městskou zeleň jsme uspořádali již **17. ročník ankety Brněnský strom roku**. Odborná porota vybrala šest finalistů, mezi kterými hlasovala veřejnost na webových stránkách, facebooku i prostřednictvím hlasovacích lístků v brněnském Domě ochránců přírody.

Vítězem s náskokem několika desítek hlasů **se stala padesátiletá douglaska tisolistá**, která roste v zahrádkářské kolonii na Kraví hoře. Strom vysadil pan Jan Toth na jaře 1968 jako „strom svobody“ a připomíná nejen narození jeho dcery a pronájem zahrádky, ale i politické jaro, které slibovalo, že se zbavíme diktatury. Slavnostní vyhlášení proběhlo přímo pod vítězným stromem za hojné účasti a doprovodu cimbálové muziky Veronica. O významu zeleně v městském prostředí promluvila místostarostka Brna-střed Jasna Flamiková.

Divadlo o ochraně přírody

Divadelní soubor Verdis, působící při ČSOP Veronica, nacvičil a v březnu 2018 sehrál hru **Inspektor Colleno aneb detektivní drama ze zákulisí ČIŽP**. Po představení zavládla dobrá nálada podepřená (tak jak je zvykem) aukcí, cimbálovkou a „žrautem“. Hru produkovala Sedmá generace za podpory Nadace Veronica.

IV. Centrum Veronica Hostětín

Posláním Centra Veronica Hostětín je ukazovat na praktických příkladech, realizovaných projektech a výsledcích jejich monitorování, že vztah k přírodě, místním zdrojům a tradicím spolu s ohleduplným hospodařením může chránit životní prostředí a globální klima, ekonomicky stabilizovat venkov a řešit nezaměstnanost i v poměrně odlehlých oblastech.

www.hostetin.veronica.cz

Aktivita: Ruční lisování moštu v Hostětíně

Exkurze, vzdělávací pobyty, lektorované výlety do krajiny, kampaně, praktické workshopy

Připravili jsme řadu vzdělávacích akcí pro **více než 5800 návštěvníků**.

17	exkurzí po hostětínských modelových ekologických projektech
9	jednodenních seminářů
14	vícedenních vzdělávacích akcí (například 4 ovocnářské semináře, seminář hospodaření s vodou, seminář o chytrých technologiích v domech, Letní školu ochrany klimatu)
10	osvětových akcí a praktických workshopů (6. ročník Zahradní slavnosti, 17. ročník Jablečné slavnosti, kurz pletení košíků, vánoční pečení, bylinkové workshopy aj.)
8	pobytových akcí pro rodiče s dětmi a další cílové skupiny
10	tematických vycházek za hady Bílých Karpat, exkurze s pozorováním raků v místním potoce, vycházky po stezce Naokolo Hostětína a do krajiny Moravských Kopaníc na Žitkovou

Akce navštívili zastupitelé obcí a úředníci, odborníci z firem a neziskových organizací, učitelé i široká veřejnost včetně rodičů s dětmi.

Jako členové Lísky se účastníme **osvětových kampaní** Ptáci, žijí tady s námi; Stromy; Fair Trade a kampaně Přírodní zahrady, ve které jsme krajským garantem.

Kromě akcí ve standardní nabídce jsme „šili“ **vzdělávání na míru**. Centrum sloužilo i jako základna pro terénní praktika a workshopy řady vysokých škol, školení firem a dalších institucí.

Altán pro výuku v přírodní zahradě

Udržitelný cestovní ruch

Centrum Veronica Hostětín je významným činitelem na poli udržitelného cestovního ruchu. Jednak svými aktivitami, které vedou lidi k zážitkům z poznávání přírody – a také typem ubytování, kdy ekopenzion splňuje náročné požadavky pro **ekologicky šetrné služby**.

Pro své hosty připravuje řadu aktivit v přírodě. Nabízí stezku **Naokolo Hostětína, procházku po Sochách v přírodě, pobyt v přírodní zahradě, lektorované výlety i řadu samoobslužných aktivit**.

Socha Adam a Eva – a žáci při výukovém programu

Samoobslužné aktivity a programy

Samoobslužné aktivity jsou určeny individuálním návštěvníkům. Provedou je Hostětínem a jeho okolím. Umožní jim, aby objevovali krásy okolní krajiny a historii tohoto kraje prostřednictvím zajímavých úkolů a kvízů z pracovních listů, které si mohou stáhnout z webu

www.hostetin.veronica.cz/samoobsluzne-aktivity

V současné době jsou dostupné tyto aktivity:

- Švihácká hledačka
- Hledačka Živ-li's s živly
- Jabloně
- Badatelská stezka
- Procházka přírodní zahradou
- Bludiště v přírodě

Interaktivní prvek v přírodní zahradě – dřevěný xylofon

Bludiště - nový tematický terénní kvíz, při kterém se můžete i ztratit

Nabídka samoobslužných i lektorovaných aktivit byla obohacena o **Bludiště v přírodě**, které jsme sestavili v rámci projektu vedeného spolkem Tradice Bílých Karpat. Popis hry je na www.hostetin.veronica.cz/bludiste

Je to originální **zážitková hra** na téma Voda v krajině, která je celoročně volně přístupná dětem, mládeži i široké veřejnosti. Osm stanovišť a odpovědi na otázky schované v lesích vtáhnou hravou formou účastníky do tematiky hospodaření s vodou, její ochrany a kvality.

Vrátí se k přímému kontaktu s přírodou, naučí se ji číst a chápat, obnoví si svůj přirozený smysl objevovat a orientovat se v terénu. Na vlastní kůži si zkusí splachovat záchod dešťovou vodou, sundají si boty a budou zjišťovat kvalitu vody v potoce, půjdou po stopách dešťové kapky nebo raka v divočině. Zjistí také, odkud se objevuje pitná voda v jejich kohoutku, nebo kolik vody a peněz mohou ušetřit, když budou využívat místo pitné vody dešťovou - a co vše na to potřebují.

Bludiště sestavili odborníci z celé ČR. Hodí se pro jednotlivce, rodiny, školní i pracovní kolektivy. Hra je dostupná ve dvou modulech: samoobslužná nebo moderovaná jako výukové programy nebo orientační běh.

Projekt byl podpořen v grantovém řízení Ministerstva životního prostředí a nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

Ministerstvo životního prostředí

Centrum Veronica - místo pro setkávání

Prostory našeho centra neslouží pouze nám nebo externím organizacím, ale náš sál využilo také 9 nejen místních rodin (oslavy, křtiny, trachty), řadu svých akcí zde uspořádaly regionální organizace, spolky a firmy - proběhl zde **dětský karneval a hostětínský ples**.

Organizujeme také pravidelná setkávání s občany Hostětína a našimi příznivci u příležitosti vánoc a velikonoč a při každoročním **otevření naučné stezky Naokolo Hostětína**.

Ples hostětínského spolku Hokus v sále Centra a taneční vystoupení

Vánoční setkání Veroniky a hostětánů

V. Programy pro školy

Jeden z hlavních pilířů vzdělávací činnosti v Centru Veronica Hostětín leží i na dětech a mládeži. Pro školy je připravená rozsáhlá nabídka environmentálně zaměřených výukových programů - jednodenních i pobytových. Věnují se poznávání přírody a krajiny, řemeslům i udržitelnému rozvoji. Programy se opírají o unikátní prostředí ekologické obce Hostětín i jejího přírodního okolí - krajinu Bílých Karpat.

<http://hostetin.veronica.cz/skoly>

Jednodenní environmentálně zaměřené výukové programy

V roce 2018 nás navštívilo 485 žáků z 18 mateřských škol, 906 žáků z 26 základních škol a 255 studentů z 8 středních škol z celé republiky (s převahou Zlínského kraje).

Realizovali jsme celkem **52 jednodenních ekologických výukových programů** během celého roku. Mezi školami je největší zájem o programy představující **hostětínské ekologické projekty** (Kdyby tisíc Hostětínů, Kouzelný Hostětín, EcoGame), oblíbené jsou také programy realizované po celý rok v **přírodní zahradě a sadu** (Živá zahrada, Bylinková zahrádka, Piju mošty, což ty?, Živá a mrtvá voda). Unikátní **krajinu** v okolí Centra Veronica využíváme na oblíbených terénních výukových programech (Les vůní, barev a zvuků, Bělokarpatské poklady) a v nabídce máme také programy spojené s **řemesly a tradicemi** (Řemesla našich předků, Kouzlo Vánoc, Velikonoční oslava).

Z pobytového programu pro školy

Pobytové environmentální programy pro školy

Školy z blízka i z daleka stále častěji využívají naší nabídky ekologicky zaměřených pobytových programů. V roce 2018 jsme **připravili 11 pobytových programů** (3 - 5 dní) pro žáky mateřských, základních a středních škol. Školy z mnoha koutů republiky mají příležitost strávit školu v přírodě v jedinečném prostředí Centra Veronica Hostětín.

Nabízíme vzdělávací pobytové programy pro nejmladší žáky (MŠ a 1. stupeň ZŠ) o seznamování s **přírodními ději**, které se odehrávají v přírodě v každém ročním období. Pro starší žáky ZŠ nabízíme pobytový program s prvky **badatelsky orientovaného vyučování**, ve kterém zjišťují principy fungování pasivního domu, využívání sluneční energie nebo si vyzkouší hodnocení kvality vody v potoku. Pro nejstarší žáky ZŠ a SŠ je určen **terénní program o krajině**, který realizujeme ve spolupráci s pracovníky Správy CHKO Bílé Karpaty. Program je zaměřen na pochopení historického vývoje i současného stavu krajiny, žáci si v simulační hře také vyzkoušejí, jak její stav mohou ovlivňovat v reálném životě.

Bádání v potoku

Hostětínská EcoGame aneb velké putování ekologicky šetrným životem - novinka

V roce 2018 jsme vytvořili nový výukový program - **EcoGame**. Jedná se o **strukturovanou simulační hru**, v níž se žáci stanou pracovníky Výzkumného ústavu vesnice budoucnosti, kteří se snaží vyvinout udržitelný způsob bydlení, hospodaření s vodou a energiemi. Času není mnoho, je proto nutné dodržovat jednoduchá ekologická opatření v běžném životě, která zajistí dostatečný čas pro výzkum, analýzu informací i vývoj. Zvládnou to? Díky dobré spolupráci v týmu pravděpodobně ano. A po ukončení vývoje budou moci představit v rámci reálné exkurze své projekty. Na závěr žáci obdrží sešit **ekovýzev**, které mohou plnit doma i ve škole, protože začít je nejlepší právě teď.

Výukový program v přírodní zahradě

Vytvoření programu bylo podpořeno v grantovém řízení Ministerstva životního prostředí a nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

Ministerstvo životního prostředí

Bádání v přírodní zahradě

VI. Spolupráce s osobami s handicapem

Máme za sebou čtyři roky práce na tématu environmentální výchovy a vzdělávání pro osoby s handicapem. Během této doby jsme zjišťovali potřeby osob s různým zdravotním omezením a jejich možnosti při návštěvě regionu Bílých Karpat.

Ve spolupráci se Správou CHKO Bílé Karpaty jsme vytvořili Plán interpretace Bílých Karpat pro zdravotně znevýhodněné, který slouží jako podklad pro vytváření programů pro tyto cílové skupiny.

Částečně jsme uzpůsobili areál Centra Veronica osobám s handicapem (doplnili jsme interiér Centra Veronica Hostětín o orientační popisky v braillově písmu a vodící linie a za finančního přispění Nadace Charty 77 - Konto bariéry a Kouzelná přání z.s. jsme dovybavili jeden pokoj speciálním polohovacím lůžkem a zvedákem se závěsem) a vytvořili nabídku krátkodobých a dlouhodobých programů EVVO pro osoby s různými druhy zdravotního omezení.

Tábor dětí s diagnózou SMA

V roce 2018 jsme pracovali se zrakově postiženými, tělesně postiženými a seniory. Uspořádali jsme **dva turnusy odlehčovacích psychorehabilitačních táborů** pro děti s diagnózou SMA - spinální muskulární atrofie a svalové dystrofie, tábor pro děti s kombinovaným postižením ze spolku Domov pro mne, z.s. i pobytové programy a semináře pro klienty Sjedenocené organizace nevidomých a slabozrakých (SONS) z poboček Zlín, Vsetín, Uherské Hradiště a Kroměříž. Proběhl i výukový program pro Diakonii Vsetín.

V roce 2018 jsme **navázali a prohloubili spolupráci s vybranými NNO, krajskými a příspěvkovými organizacemi působícími ve zdravotní a sociální oblasti a proškolili jejich pracovníky.** Aktualizovali jsme **Plán interpretace Bílých Karpat pro zdravotně znevýhodněné**, připravili metodiku pro

jednodenní a pobytové **environmentální programy pro zrakově a tělesně postižené a pro seniory** a zrealizovali jsme specializované programy EVVO.

Tábor dětí s diagnózou SMA

Tábor dětí s diagnózou SMA

Vyškolili jsme pracovníky Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých (SONS ČR - poboček ve Zlínském kraji) v základech **environmentální výchovy a ekologického provozu institucí** a

zprostředkovali jim příklady dobré praxe. V červnu se SONS spolupodílela na organizaci osvětové akce Zahradní slavnost, kde jsme prezentovali naši činnost a společné aktivity a vytvořili program nejen pro nevidomé a slabozraké, ale umožnili jsme vidomým, aby si vyzkoušeli kompenzační pomůcky a pohyb bez použití zraku. Na podzim v Centru Veronica Hostětín proběhla **Národní rada SONS ČR**, jejíž účastníci byli rovněž seznámeni s našimi aktivitami.

Naši činnost jsme prezentovali na **2. Sešlosti přátel zahradní terapie v Brně**, kterou pořádala Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno.

Projekt „Interpretace přírodního dědictví Bílých Karpat pro zdravotně znevýhodněné“ byl podpořen v grantovém řízení Ministerstva životního prostředí a nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

Ministerstvo životního prostředí

VII. Ekologická poradna

*Naším cílem je preventivní ochrana životního prostředí, nabízíme **radu, analýzy i dlouhodobější konzultace**. Poradna v centru v Brně je pro veřejnost dostupná telefonicky, e-mailem i přes webové rozhraní. Návštěvníci poradny mají k dispozici rozsáhlou **knihovnu a studovnu**. Specializované ekologické poradenství poskytujeme také na našem pracovišti v Hostětíně. Poradna naplňuje **standardy Sítě ekologických poraden STEP** a podílí se na vedení této střeškové organizace.*

www.veronica.cz/poradna

Semínkovna v Hostětíně

Během celého roku fungovala služba ekologické poradny nejširší veřejnost: byla zajištěna díky zakázce Zelený telefon města Brna a podpoře různých drobnějších donátorů, ale i individuálních dárců. Garantovaně byla dostupná vždy v úterý, středu a čtvrtek. Největší zájem klientů je prostřednictvím návštěvy vypracovaných dotazů na webových stránkách. Poradna odpovídá i při osobních konzultacích, přes telefon, na emailové dotazy i dotazy položené přes webový formulář.

Ekoporadenský web měl v roce 2018 velmi intenzivní návštěvnost - odpovědi na své otázky zde našlo celkem **272 000 osob**. Zájemci zde našli celkem 401 vypracovaných odpovědí na nejčastější otázky, které poradna dostává. Nejčtenější dotaz se věnuje oblasti ekologického úklidu a praní: "Jaký je rozdíl mezi jedlou a prací sodou?", který měl přes 17 tisíc zhlédnutí.

Během roku 2018 jsme na webové stránky přidali dalších 6 zodpovězených dotazů. Nově vypracované odpovědi: Je mýdlo s jelenem ekologické? Kam se starými knihami? Je opakované použití PET lahve na doplňování nápojů závadné? Je celofán ekologický obal a jak s ním nakládat jako s odpadem? Jak se bránit vyprojektovanému veřejnému osvětlení, které bude nadbytečně svítit? Může někdo legálně chovat dravé ptáky uvázané na řetízku?

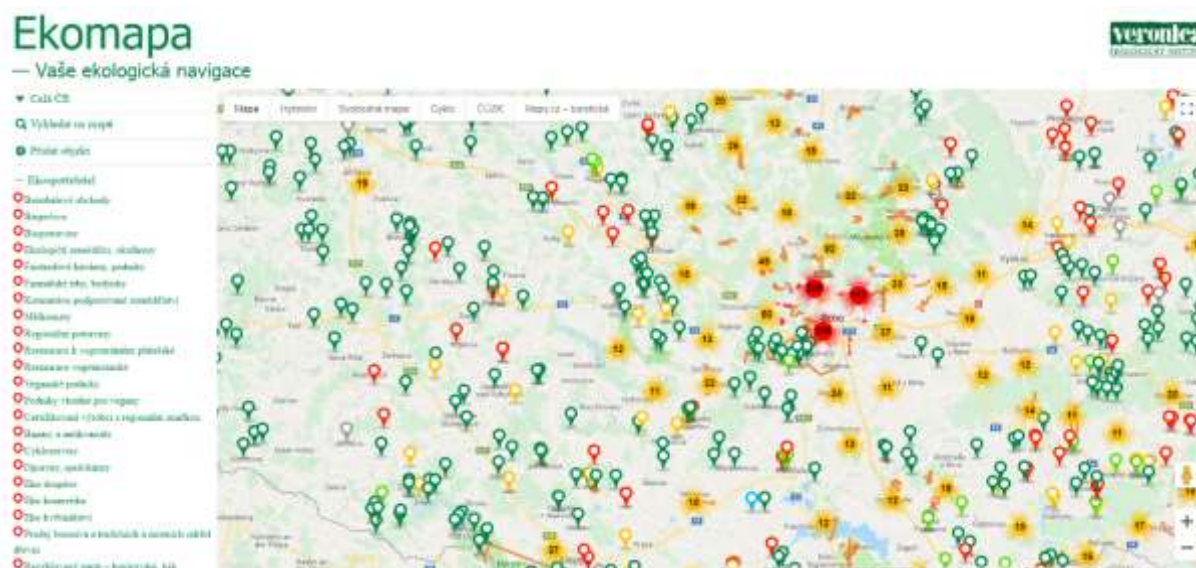
V roce 2018 jsme odpověděli na 416 evidovaných dotazů. Nejvíce klientů kontaktovalo službu přes webový formulář (166), dále přišlo osobně v otevírací době (99), přes telefon (87) a přes e-mail (53). Největší zájem byl během roku 2018 o téma odpady, ekologickou domácnost, ekologické zahrady, dále pak o živočichy; následovalo téma studánek, zeleně a kácení dřevin, ekologické stavění a úspory energie.

Struktura evidovaných poradenských dotazů

Téma	Počet dotazů	Procenta
odpady	90	22
domácnost, ekospotřebitel, značení	54	13
zahrady, včetně přírodních	46	11
živočichové	43	10
studánky	40	10
zeleň, kácení	33	8
voda, praní, čištění	29	7
energie, stavitelství, klima	23	6
ochrana přírody, pozemk. spolky, živ. prostředí obecně	22	5
zemědělství, ovocnářství	10	2
ovzduší, hluk, světelné znečištění	9	2
doprava, cyklistika, turistika	5	1
ostatní	12	3
Součet	416	100

Ekomapa

Poradna vyvinula, rozvíjí, aktualizuje a využívá unikátní informační nástroj – internetovou Ekomapu dostupnou na adrese www.ekomapa.org. Ve více než čtyřiceti kategoriích z oblastí ekospotřebitel, odpady, příroda, stavby, instituce a další je zde zobrazeno **více než 4800 zajímavých a důležitých záznamů** z celé republiky. Nejvíce pokrývá oblast Jihomoravského a Zlínského kraje. Během roku 2018 do Ekomapy přibýlo více než 500 nových objektů a stovky dalších byly revidovány. Nejvíce přibýlo nových studánek a dále přírodních zahrad. Vkládají je pracovníci Ekologického institutu Veronica, dobrovolníci, stážisté, ale i samotní uživatelé.

Ekomapa

Studánková poradna

Po celý rok 2018 fungovala pravidelně každé pondělí studánková poradna. Nejčastěji se lidé ptali na kvalitu vody různých studánek, pramenů či vrtů. V rámci studánkové poradny v roce 2018 bylo zodpovězeno několik desítek telefonických dotazů a podobně i emailových. Během roku provedla poradna přes 100 bezplatných (částečných) chemických rozborů kvality vody a zodpověděla dalších 40 tematických dotazů.

Přes 1200 studánek a pramenů po celé České republice s fotografií a informacemi o kvalitě vody je aktuálně zaznamenáno v Mapě studánek www.veronica.cz/mapa-studanek a zároveň v Ekomapě (www.ekomapa.org). Během roku 2018 přibýlo 401 nových studánek a bylo aktualizováno 370 záznamů. Informace o stávajících jsou pravidelně aktualizovány. Podle dotazů a poptávky v ekoporadně byly upřesněny údaje hlavně o dusičnanech a organickém znečištění vod. Brněnské studánky byly pravidelně osobně kontrolovány, prověřován jejich stav a měřena kvalita vody.

V dubnu se konala exkurze ke studánkám v okolí Brna. Během roku několikrát studánková poradna vystoupila v rozhlasových pořadech na Českém rozhlase Brno.

Informujeme a radíme na webu a sociálních sítích

Za rok 2018 měly naše webové stránky www.veronica.cz, www.hostetin.veronica.cz a www.obchod.veronica.cz a www.umenivybirat.cz 794 000 zobrazených stránek a 632 000 unikátně zobrazených stránek; z toho 272 000 návštěv bylo na stránkách se zodpovězenými dotazy ekologické poradny.

Mezi nejnavštěvovanější stránky patřily: Hodina Země (25 600 zobrazení), Dotaz: Jaký je rozdíl mezi jedlou a prací sodou? (17 400), Ekopenzion v Hostětíně (15 600), Dotaz: Kde koupit žížaly do kompostéru? (10 200), Mapa studánek (8 900), Rodinná dovolená a turistické zážitky v Bílých Karpatech - kraji žitkovských bohyní (7 000), Vánoční stromky zpátky do lesa (6 600), Ekomapa (6 500) a Co dělat se zraněným ptákem? (6 400).

Na facebooku [@eiveronica](https://www.facebook.com/eiveronica) máme přes 6700 fanoušků, zeď Centra Veronica [@veronicahostetin](https://www.facebook.com/veronicahostetin) sleduje cca 2800 fanoušků.

Internetový elektronický emailový zpravodaj RozVerky posíláme přibližně 1x za tři týdny na přibližně 16 tisíc adres.

Spolupráce se Sítí ekologických poraden STEP

Ve spolupráci se Sítí ekologických poraden STEP jsme se podíleli na realizaci dvou projektů zaměřených na **alternativní postupy pro zimní údržbu chodníků a silnic údržbu, zejména vyloučení posypové soli**. Připravili jsme a vyšla metodika pro zadávání veřejných zakázek **“Zimní údržba komunikací v obcích. Metodika pro zadávání veřejných zakázek”**.

Dva pracovníci Veroniky pracovali ve výkonných orgánech STEP. Podíleli jsme se na organizaci a na vystoupení na druhém ročníku Konference environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství, která se konala na podzim v Brně.

VIII. Zelená domácnost, zelená instituce, zelená firma

Ekologický institut Veronica poskytuje poradenství a ukazuje praktické příklady v oblasti snižování spotřeby, změny spotřebitelského chování, šetrného provozu domácností, veřejných institucí i firem. Zprostředkováváme veřejnosti vědecké poznání a vedeme ji k samostatnému promýšlení environmentálních souvislostí spotřebitelského chování. Šetrnými návody se sami řídíme v Domě ochránců přírody v Brně a v Centru Veronica Hostětín.

www.veronica.cz/nakupovani | www.veronica.cz/zeleneuradovani | www.umenivybirat.cz

Zelená domácnost

Během roku jsme aktualizovali spotřebitelské informace a doporučení, která jsou k dispozici čtenářům webových stránek. Na webu během roku přibylo šest vypracovaných odpovědí na nové otázky v oblasti zelené domácnosti.

Environmentálně šetrný provoz institucí

Veronica funguje jako poradenská organizace v oblasti ekologického provozu institucí a pomáháme jim zavádět tzv. "zelené úřadování". Na tématech spolupracujeme velmi úzce se Sítí ekologických poraden STEP (viz výše).

V říjnu 2018 proběhlo školení o environmentálně šetrném provozu institucí pro pracovníky městského úřadu Kopřivnice.

Vzdělávání pracovníků státní správy a samosprávy

IX. Podpora místní ekonomiky

Život probíhá v regionu či místě. Udržitelnost a spokojený život spočívají ve znalosti místa po stránce „místního dědictví“ (přírodní danosti, místní tradice, historie, kulturní specifika místa) i po stránce „reálného fungování“ (sociální aspekty šetrnějšího života, možnosti lokálních ekonomik, skutečné možnosti obecní správy a jejich využívání, legislativa, občanská angažovanost místní komunity). Ekologický institut Veronica šíří environmentální aspekty regionálního rozvoje jak po obsahové, tak po procesní stránce.

www.hostetin.veronica.cz/studie

Regionální značka Tradice Bílých Karpat (TBK)

Podílíme se na činnosti Tradice Bílých Karpat, z. s. - spolku podporujícího tradiční zemědělskou a řemeslnou produkci a zejména rozvoj tradičního ovocnářství.

Regionální značka Tradice Bílých Karpat® je ochranná značka pro výrobky a služby z jedinečné krajiny Bílých Karpat. V roce 2018 byli certifikováni **dva noví držitelé regionální značky a celkem jich je 48.**

V roce 2018 vznikly nové webové stránky, www.vyrobkyzkraje.cz. Zde jsou prezentováni zajímaví regionální výrobci z celého Zlínského kraje. Jejich činnost je rozčleněna podle kategorií a zájemci si mohou lehce vyhledat “toho svého” výrobce. V katalogu jsou prezentováni i držitelé všech pěti regionálních značek v regionu.

www.tradicebk.cz | www.vyrobkyzkraje.cz

Jarmark při Jablečné slavnosti v Hostětíně

Jablečná slavnost v Hostětíně

Již 17. ročník tradiční slavnosti - oslavy bělokarpatského ovocnářství - představil na konci září jednomu a půl tisícům návštěvníků nejen hostětínské mošty a další výrobky se značkou Tradice Bílých Karpat, ale i některá řemesla, jejichž ukázky byly při akci k vidění.

Akce je věnována i ekologickému vzdělávání (dospělých i dětí). Nedílnou součástí je i ovocnářská výstava s ochutnávkou starých odrůd ovoce a poradenstvím, exkurze přírodní zahradou a ekologickými projekty, ekologická poradna. Pro děti byl připraven bohatý vzdělávací a zábavný program. Návštěvníci si mohli poslechnout vystoupení folklórních souborů a několika kapel, ochutnat hostětínské jablečné moučníky, bioguláš, kyselici a vegetariánské speciality. Slavnost jsme pořádali se spolkem Tradice Bílých Karpat, s Moštárnou Hostětín a obcí Hostětín. Při organizaci nám pomáhalo přes 100 dobrovolníků.

Při slavnosti je výrazně dbáme na **ekologický dopad akce**. Lidé si mohou přečíst o ekologických přínosech, zúčastnit se ekoankety, všechny nápoje na akci jsou podávány ve vratných nápojových kelímčích, dbá se o minimalizaci a důsledné třídění odpadu.

www.jablecna-slavnost.cz

Biojarmark

Brněnský biojarmark

Již 27. Brněnský biojarmark se konal v horní části Zelného trhu v říjnu 2018. Biojarmark se díky spolupráci s městskou částí Brno-střed stal součástí celoročního seriálu Trhy na Zelnáku – Akce na Zelnáku. Ekologičtí zemědělci na Biojarmarku nabízeli zeleninu, ovoce, mléčné i masné výrobky, pomazánky, marmelády, víno aj. Za krásného počasí se akce zúčastnilo přibližně 1500 návštěvníků, 9 ekologických zemědělců a výrobců certifikovaných biopotravin, 4 místní výrobci poctivých potravin bez certifikátu, 3 bistra či obchody s nabídkou občerstvení a 2 neziskové organizace. Pro děti bylo

nachystáno několik soutěží a úkolů; dospělí si mohli zdarma poslat pozdrav z Biojarmarku na pohlednici s motivem ekologického zemědělství nebo se přijít poradit o své zahrádce do ekologické poradny.

Biojarmark

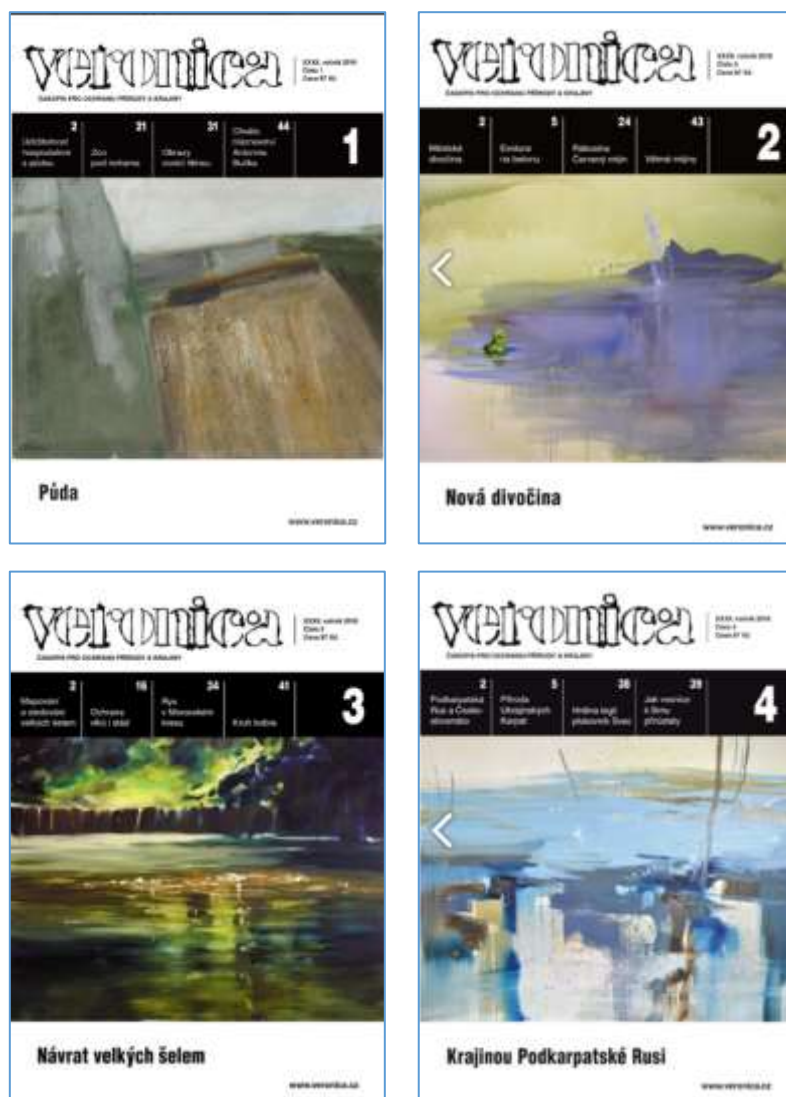
X. Časopis Veronica

Časopis pro ochranu přírody a krajiny Veronica je environmentálně orientované celorepublikové periodikum. Sleduje dlouhodobé trendy i aktuální problémy ochrany přírody a krajiny. Zapojením literárních a výtvarných prvků chce podnítit k prožívání a poetickému vnímání přírody a krajiny.

www.casopis.veronica.cz

V roce 2018, kdy časopis Veronica vycházel již 32. rok, představila redakce čtenářům následující témata:

1/2018	Půda
2/2018	Nová divočina
3/2018	Návrat velkých šelem
4/2018	Krajinou Podkarpatské Rusi

Titulní stránky časopisu

V čísle 1 se časopis zaměřil na velmi důležitou problematiku **půdy, půdních organismů, udržitelného hospodaření a ohrožení půdy chemizací a erozí**. Odbornými garanty tématu byli Ing. Jan Záhora a Dr. Ing. Milan Sářka.

Číslo 2 bylo věnováno atraktivnímu tématu tzv. nové divočiny. Články se věnovaly z velké části **přírodě ve městě**, speciálně brněnská tematika zazněla například v článku Jana Sychry věnovaném unikátní a ohrožené rákosině u Červeného mlýna. Číslo bylo zpracováno pod odbornou garancí člena redakční rady, Ing. Viléma Jurka.

V čísle 3 se jeho autoři, pod vedením garanta čísla Mgr. Tomáše Růžičky, věnovali **návratu velkých šelem do naší přírody**. Najdeme články věnované rysům, vlkům i medvědům. Číslo vyniká skvělým fotografickým doprovodem a unikátními ilustracemi malíře Ludvíka Kunce, který v roce 2018 získal Cenu Josefa Vavrouška.

Číslo 4 věnovala redakce **památce jednoho ze zakladatelů časopisu Veronica, dlouholetého předsedy ČSOP Veronica, doc. Ing. Antonína Bučka**, který na začátku roku náhle zemřel. Po sobě zanechal veliké dílo učitelské i badatelské. Spolu s ním číslo připomíná Ing. Zdeňka Hrubého. Oba se celý život věnovali (mimo jiné) i lesnickému výzkumu Zakarpatí. Vše možným aspektům **krajiny a přírody Zakarpatí** se věnují i jednotlivé články tohoto čísla.

Záměrem redakce bylo také připomenutí stého výročí vzniku Československa. Garantem čísla byl Mgr. Pavel Klvač.

Všechna čísla byla doprovázena pravidelnými rubrikami Zajímavosti z přírody, Krajina mého srdce, Ekoporadna, Recenze, Z činnosti ČSOP. V celém ročníku byl též publikovaný seriál věnovaný Stromům svobody. Autorem obálek byl Jan Spěvák.

Anotace všech čísel a některé články jsou on-line přístupné všem na internetových stránkách časopisu www.casopisveronica.cz. Pro předplatitele jsou v elektronickém archivu k dispozici veškerá dosud vydaná čísla.

XI. Spolupracujeme a propojujeme

Ekologický institut Veronica a jeho pracovníci se podílí na vedení a činnosti řady nevládních asociací a sítí.

Pracovali jsme v Radě Zeleného kruhu, Předsednictvu Ústřední výkonné rady ČSOP, Výkonném výboru Síť ekologických poraden STEP. Podílíme se na činnosti Ramsarského výboru, Tradice Bílých Karpat, z. s., Klimatické koalice. Působíme v programovém výboru Místní akční skupiny Bojkovsko a aktivně se podílíme na činnosti pracovní skupiny projektu Vytvoření komunitního plánu na území ORP Luhačovice - oblast osoby se zdravotním postižením a senioři.

Jsme členy Síť středisek ekologické výchovy Pavučina, z. s., Sdružení středisek ekologické výchovy ve Zlínském kraji - Líška, z. s., projektu Ekopobyt, který sdružuje pobytová střediska environmentální výchovy z celé republiky a projektu Přírodní zahrady bez hranic ČR.

Podílíme se také na činnosti pracovní skupiny pro EVVO na Ministerstvu životního prostředí a pracujeme ve Výboru pro udržitelné municipality Rady vlády pro udržitelný rozvoj a ve Výboru pro EU Rady vlády pro NNO a v Monitorovacím výboru Integrovaného regionálního operačního programu.

Pobytový program pro školy – sdílecí kolečko

Ukázka činnosti Centra Veronica při Jablečné slavnosti

XII. Finanční zpráva

Přehled o aktivech a pasivech k 31. 12. 2018

(Rozvaha ve zkráceném rozsahu)

Rozvaha k 31. 12. 2018		
	Částka v Kč	Částka v EUR
Dlouhodobý majetek	27 686 192	1 076 237
Finanční majetek	103 000	4 004
Oprávký k dlouhodobému majetku	-13 329 086	-518 137
Zásoby	267 286	10 390
Krátkodobý finanční majetek (pokladna, banka)	642 353	24 970
Pohledávky	1 873 180	72 816
Jiná aktiva – přechodné účty	24 986	971
Aktiva celkem	17 267 911	671 250
Vlastní jmění	16 525 844	642 404
Krátkodobé závazky	652 209	25 353
Jiná pasiva – přechodné účty	89 857	3 493
Výsledek hospodaření minulých let	0	0
Výsledek hospodaření roku 2018	0	0
Pasiva celkem	17 267 911	671 250

Výsledovka

Přepočten na EUR kurzem ČNB k 31. 12. 2018, 1 EUR = 25,725 Kč

	Částka v Kč	Částka v EUR
Materiálové náklady	1 083 643	42 124
Služby	1 577 559	61 324
Tisk	186 595	7 253
Mzdové náklady včetně sociálního a zdrav. pojištění	3 704 632	144 009
Daně a poplatky	5 193	202
Odpisy	892 115	34 679
Poskytnuté členské příspěvky	33 299	1 294
Náklady celkem	7 483 036	290 886

Nadační příspěvky, dary od fyzických i práv. Osob:		
Nadace Veronica – nadační příspěvky	33 158	1 289
Nadační fond Domáci anděl	20 000	777
Život dětem, o.p.s.	223 500	8 688
Nadační fond Advokáti	10 000	389
Nano Green s.r.o.	5 000	194
Nadace Naše Dítě	144 000	5 598
Nadace Charta 77	20 000	777
Kouzelná přání z.s.	19 796	770
Výtěžek veřejné sbírky	31 120	1 210

Dary individuálních dárců	263 973	10 261
Členské příspěvky	8 000	311
Přijaté dotace:		
Dotace ze státního rozpočtu ČR	396 756	15 423
Dotace z rozpočtu města Brna	123 000	4 781
Dotace ze SFŽP	760 339	29 556
Dotace ze státního rozpočtu ČR – Úřadu práce	162 355	6 311
Služby:		
Tržby z prodeje časopisu Veronica, ostatních tiskovin a zboží	393 531	15 298
Tržby za služby Centra Veronica Hostětín (strava, ubytování, pronájem, exkurze)	2 428 613	94 407
Ostatní služby	1 042 346	40 519
Ostatní:		
Čerpání Fondů majetku pořízeného z dotací	994 399	38 655
Čerpání Fondu pro krytí ztrát	308 168	11 979
Výnosy z podílu v Moštárna s.r.o.	74 970	2 914
Jiné ostatní výnosy	20 012	778
Výnosy celkem	7 483 035	290 886
Hospodářský výsledek za období	0	0

Nemáme ze zákona povinnost auditu účetnictví, naše účetnictví prošlo revizí a celá účetní závěrka včetně příloh a revizní zprávy je k dispozici v sídle naší organizace.

Přehled přijatých dotací za rok 2018

Státní rozpočet

Částka (Kč)	Popis	Poskytovatel	Provoz / investiční
199 472	Rozhodnutí č. 38/32/18 - Interpretace přírodního dědictví Bílých Karpat pro zdravotně znevýhodněné	Ministerstvo životního prostředí	Provoz
197 284	Rozhodnutí č. 39/32/18 - Hostětínská EcoGame aneb velké putování ekologicky šetrným životem	Ministerstvo životního prostředí	Provoz

Územně samosprávné celky

Částka (Kč)	Popis	Poskytovatel	Provoz / investiční
44 000	Sml. č. 4128092477 Veronica-brněnský časopis	Statutární město Brno	Provoz
25 000	Sml. č. 4128092478 Zeleň jako adaptační prostředí	Statutární město Brno	Provoz
39 000	Sml. č. 4128092479 Ekomapa pro Brno	Statutární město Brno	Provoz
15 000	Smolova č.j. MCBS/2018/0157195/STRR - Zvelebení dvorku za Domem ochránců přírody	Statutární město Brno, městská část Brno-střed	Provoz

Státní fondy

Částka (Kč)	Popis	Poskytovatel	Provoz / investiční
760 340	Sml. č. 01071662 „Od zranitelnosti k resilienci...“ (převod z r. 2017 z celkové dotace 1 537 882 Kč)	Státní fond životního prostředí	Provoz

Jiné

Částka (Kč)	Popis	Poskytovatel	Provoz / investiční
162 355	Dotace na zaměstnance	Úřad práce ČR	Provoz

Přijaté dary

Přijaté dary – individuální dárci	203 872,10 Kč
Přijaté dary – individuální dárci časopisu Veronica	48 100,50 Kč
Příspěvek od Nadace Veronica na projekt "Měststská divočina jako klimatizace města" (část z 50 000,- Kč, zbytek čerpání v r. 2019)	23 157,75 Kč
Příspěvky od Nadace Veronica na projekt „Zvelebení dvorku za Domem ochránců přírody“	10 000,00 Kč
Příspěvek od Nadačního fondu Domáci anděl – tábory SMA hendikep	20 000,00 Kč
Příspěvek od Život dětem o.p.s. - tábory SMA hendikep	223 500,00 Kč
Příspěvek od Nadačního fondu Advokáti – tábory SMA hendikep	10 000,00 Kč
Příspěvek od Nano Green s.r.o.	5 000,00 Kč
Příspěvek od Nadace Naše dítě – na asistenty pro SMA hendikep	144 000,00 Kč
Dar - Zdeněk Pazdera	12 000,00 Kč
Dar Nadace Charty 77 - proplacení zvedáku pro hendikepované v CEVEHO	20 000,00 Kč
Dar od Kouzelná přání z.s. - proplacení zvedáku pro hendikepované v CEVEHO	19 796,00 Kč

XIII. Naši lidé

Za úspěšně zvládnutý rok 2018, za všechnu práci, nasazení a odhodlání naplňovat naše poslání, patří velký dík všem zaměstnancům a externím spolupracovníkům Ekologického institutu Veronica a všem našim dobrovolníkům.

Zaměstnanci/zaměstnankyně: Radka Batelková (do března 2018), Renata Bolečková (vedoucí provozu), Lucie Čáslavová (rodičovská dovolená), Kateřina Elefantová (rodičovská dovolená), Yvonna Gaillyová (ředitelka), Markéta Honzová (ekologická poradkyně), Kateřina Koželouhová Plesková (rodičovská dovolená), Marie Křiváková (ředitelka Centra Veronica Hostětín), Petr Ajs Kucka (programový vedoucí), Petr Ledvina (vedoucí ekologické poradny), Hana Machů (vedoucí propagace), Lucie Mikolášková (účetní), Rudolf Pecháček (studánková poradna), Šárka Polanská roz. Husková (lektorka), Miroslav Procházka (finanční manažer), Ludmila Stašová (garantka ekologické výchovy a vzdělávání), Eliška Suchanová (rodičovská dovolená), Lenka Šlahorová (vedoucí týmu kuchyně), Alena Šuráňová (rodičovská dovolená), Kateřina Švachová (lektorka), Jana Tesařová (rodičovská dovolená), Mojmír Vlašín (zoolog, ekolog).

Fairtradová snídaně

Dlouhodobí externí spolupracovníci a spolupracovnice: Ladislav Čmel, Bohdana Fabiánová, Ivo Hažmuk, Jan Hollan, Radim Machů, Radim Měříčka, Jan Pospíšil, Jiří Turek, Barbora Valešová,

Externí lektorky výukových programů pro školy: Jitka Datinská, Kateřina Kohoutová, Bronislava Matúšů, Martina Poláchová, Lenka Supová, Alena Šuráňová.

Externí pomocníci v provozu Centra Veronica: Anežka Bolečková, Eliška Bolečková, Viola Harvancová, Marie Holbová, Světlana Jálová, Marie Machálková, Anna Spáčilová, Iveta Šebáková, Dana Šimčíková, Hana Šlahorová, Michaela Tokarčíková, Milena Zajíčková.

Redakční rada časopisu Veronica: doc. Ing. Petr Čermák, Ph.D., Mgr. Bohdana Fabiánová (šéfredaktorka), Ing. Michal Friedl, RNDr. Yvonna Gaillyová, CSc., Ing. Vilém Jurek, Mgr. Pavel Klvač (předseda), RNDr. Miroslav Kundera, doc. Ing. Jan Lacina, CSc., (místopředseda), RNDr. Olga Lepšová-Skácelová, Ph.D., Ing. Tomáš Rothrockl, Mgr. Tomáš Růžička, RNDr. Jana Růžičková, PhD., doc. PhDr. Václav Štěpánek, Ph.D., Ing. Jiří Turek (korektury), Ing. David Veselý, Ing. Roman Zajíček

Čestní členové: †doc. Ing. Antonín Buček, CSc., Ing. Ivo Dostál, †doc. RNDr. Karel Hudec, DrSc., Ing. arch. Jarmila Kocourková, prof. PhDr. Libor Musil, CSc., RNDr. Jitka Pellantová, †Jan Steklík, RNDr. Mojmír Vlašín

Rada Ekologického institutu Veronica: Doc. Ing. Antonín Buček, CSc. († březen 2018), RNDr. Naděžda Johanisová, Ph.D., Doc. Ing. Helena Králová, CSc., RNDr. Miroslav Kunderata (předseda Rady EIV), Doc. Ing. Jan Lacina, CSc.

Výbor ZO ČSOP Veronica: Doc. Ing. Antonín Buček, CSc. († březen 2018), RNDr. Yvonna Gaillyová, CSc., Ing. Marie Křiváková, Mgr. Hana Machů, Ing. Zbyněk Ulčák, Ph.D., Revizorka: Lenka Kožnářková

XIV. Poděkování

Za spolupráci, pomoc a podporu, dary finanční i materiální děkujeme následujícím organizacím a institucím:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Arnika, Ateliér Fontes, ateliér Vizage, Calla, Centrum pasivního domu, Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s., Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy, Centrum pro zdravotně postižené ZK, Česká asociace vzácných onemocnění (ČAVO), Český svaz ochránců přírody Ústřední výkonná rada, DDM Pastelka Uherský Ostroh, Debra ČR, Diakonie Uherské Hradiště, Divadlo Husa na provázku, Domov pro mne,z.s., Domov pro seniory Nezdenice, Energetická agentura Zlínského kraje, Farma Rudimov, Frank Bold, Fuerza del Fuego z.s., Gymnázium Jana Pivečky Slavičín, Hnutí DUHA, Charita Hranice, Informační centrum OSN v Praze, Jihomoravský kraj, Katedra environmentálních studií FSS MU, Klimatická koalice, Lesy České republiky, Lesy města Brna, Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno a její detašovaná pracoviště, Líska, z.s. a její členové, MAS Opavsko, Klub nemocných cystickou fibrózou, o.s., Kosenka Valašské Klobouky, Kouzelná přání z.s., Kovovýroba Hoffmann s.r.o., Město Slavičín, Městská část Brno-střed, Ministerstvo životního prostředí, Mošárna Hostětín s.r.o., Muzeum Bojkovska, Nadace charity 77 - Konto bariéry, Nadace Jana Pivečky, Nadace Naše dítě, Nadace Partnerství, Nadace Veronica, Nadační fond Advokáti dětem, Nadační fond Domácí Anděl, Nano Green, s.r.o., Národní síť zdravých měst, NESEHNUTÍ, NET4GAS- Blíž přírodě, Zdeněk Pazdera, obec Hostětín, Ortoservis, SMÁci, z.s. - patientská organizace SMA, Policie ČR Bojkovice, Přírodní zahrada, z.s., Státní fond životního prostředí, Rebio, Rezekvítek, ČSOP Regionální sdružení v Brně, Sdružení celiaků České republiky, Sdružení Práh Brno, Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Sedmá generace, Síť ekologických poraden STEP, Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých Vsetín (SONS), Solární asociace, Správa chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty, Statutární město Brno, Tradice Bílých Karpat, z.s., Tyfloservis, o.p.s., Urban Centrum Brno, Veřejná zeleň města Brna, Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Základní škola Vlára Slavičín, Zelený kruh, Zlínský kraj, Život dětem o.p.s.

Jednotlivcům:

Alexander Ač, Libor Ambrozek, Adam Baroš, Eduard Bartoš, Stáňa Bártová, Petr Baxant, Andreas Beckmann, Martin Bednarski, Oldřich Bednář, Jan Beseda, Stanislav Boček, Jaroslav Boleček, Michal Botek, Luboš Brim, Michal Broža, Antonín Buček †, Lukáš Caha, Josef Cvachovec, Petr Časlava, Magda Časlavová, Petr Čermák, Ladislav Čmel, Jana Dandová, Petr Daněk, Pavel Danihelka, Kamila Danihelková, Pavel David, Petr Daniš, Jakub Dlabka, Tomáš Dobřanský, Marcela Dokulilová, Ivo Dostál, Jana Drápalová, Petr Drha, Johana Drlíková, Jana Dúbravčíková, Bohdana Fabiánová, Zbyněk Fiala, Dagmar Filgasová, Jasna Flamíková, Jiří Flousek, Roman Franc, Michal Friedl, Ivan Fürst, Renata Gaillyová, Adam Gajdoš, Zuzana a Darek Galle, Daniel Grmela, Naďa Hamšíková, Tomáš Hájek, Romana Halabrin, Hana Hanosková, Pavel Haupt, Tomáš Havlíček, Juraj Hazucha, Ivo Hažmuk, Milan Havel, Vlastimil Hela, Josef Hladký, Beáta Holá, Jan Hollan, Miroslav Homolka, Robert Hrich, Martin Hubáček, Blažena Hušková, Hana Chalupská, Barbora Chmelíková, Jiří Jakl, Vladimír Jál, Světlana Jállová, Amélie Janíková, Richard Jánov, Radka Jarušková, Michaela Jelenová, Kateřina a Petr Jelínkovi, Iva Jílková, Martin Jiříčka, Robert Janota, Naděžda Johanisová, Vilém Jurek, Aleš Klein, Petr Karásek, Ivan Kasalický, Tomáš Kažmierski, Eva Klusáčková, Pavel Klvač, Karel Knesl, Miroslava Knotková, Marie Kociánová, Jarmila Kocourková, Karel Kočí, Helena Kočová, Hana Korvasová, Karla Koutková, Iva Koutná, Aleš Kovář, Jiří Koželouh, Lenka Kožnářková, Ondřej Kramoliš, Richard Kreml, Jiří Krist, Miroslav Kroča, Jan Kruml, Ludmila Křiváková, Jan Křivský, Jan Křížka, Karolína Křížová, Petr Kučera, Irena a Petr Kučerovi, Radek Kučera, Patrik Kunčar, Alena Kunderatová, Miroslav Kunderata, Josef Kurtin, Stanislav Kutáček, Jan Lacina, Olga Lepšová-Skácelová, Martina Lesáková, Hana Librová, Vojen Ložek, Petr Maděra, Aleš Máchal, Jindřiška Machatová, Radim Machů, Monika Machů, Irena Mašková, Jarmila Matějčíková, Radka Matějčíková, Soňa Matulová, Richard Medal, Michal Medek, Blanka Mikátová, Vladimír Mikeš, Zdeněk Miklas, Jan Mikolášek, Tomáš Mitáček, Radim Měříčka, David

Měříčka, Bedřich Moldan, Martin Michael Monz, Aleš Moravec, Ivo Nečasník, Jiří Nedoma, Miroslav Novák, David Oplatek, Alexandr Orálek, Miroslav Patrik, Libuše Pazderová, Kateřina Pazderů, Rudolf Pecháček, Milan Peňáz, Radim Ajša Pešek, Pavel Pešout, Marie Petrů, Renata Placková, Veronika Plavcová, Karel Plotěný, Jiří Poláček, Radim Poledník, Jan Pospíšil, Rostislav Pospíšil, Marie Poučová,, Ladislav Ptáček, Pavel Reich, Hana Rejmanová, Aleš Renát, Tomáš Rothröckl, Jan Rovenský, Miloš Rozkošný, Jaroslav Rožnovský, Tomáš Růžička, Jitka Ryšavá, Vilém Řiháček, Pavel Sehnal, Jitka Seitlová, Edvard Rejža Sequens, Hynek Skořepa, Václav Skřeček, Anna Slaninová, Václav Somol, Lenka Sotáková, Dušan Soudek, Petr Soudek, Karel Srdečný, Radek Staš, Iva Steinerová, Eduard Stuchlík, Hana Stuchlík Kašpaříková, Petr Stýblo, Jiřina Sückerová, Klára Sutlovičová, Michal Stránský, Mirek Struhař, Jan Sánka, Dan a Olga Šenkeříkovi, Zdeněk Ševčík, Jiřina Ševčíková, Petr Šimoník, Jitka Šlitrová, Ondřej Šrubař, Václav Štěpánek, Ludmila Štěpánková, Miroslav Šuta, Petr Švec, Jan Švéda, Jan Talaš, Helena Továřková, Monika Tranová, Erika Trtalová, Viktor Třebický, Jiří Turek, Viktor Třebický, Andrea Uherková, Zbyněk Ulčák, Jaroslav Ungerman, Renata Vaculíková, Marie Vaněčková, Markéta Vinkelhoferová, David Veselý, Miroslava Veselá, Ondřej Veverka, Karla Vincencová, Věra Vyšínová, Adéla Zábojníková, Jaroslav Záhora, Roman Zajíček, Mariana Zbořilová, Jan Zejda, Miroslav Zelinka, Dana Zvařičová.

Mnozí z těchto dárců nás podporují pravidelně – jsou členy **Klubu přátel Veronica** nebo prostřednictvím sponzorského předplatného časopisu Veronica.

Dobrovolníkům:

Při Jablečné slavnosti nám každoročně pomáhá na stovku dobrovolníků. Dík patří hlavně těm, kteří se již mnoho let vracejí:

Radka a Honza Batelkovi se syny, Radka Dobisíková, Jiří Dobrovolný, Tomáš Dobřanský se Saškou, Kristýna Dyntarová, Šimon Haček, Martin Hlučil, Mira Hruška, Hana Janulíková, Iva Jurčíková, Jitka Jurníková, Petr Konečný, Martin Koudelka, Robby Kubáň, Anet Kvapilová, Darek Lacina, Jana Lagová, Jana Lipárová, Alena Kolaříková, Jiřina Vlaštovka Maloušková s rodinou Mirka Miličková, Aleš Patermann, Veronika Rajtřová, Hanka a Břeťa Regnerovi s rodinou, Karolína Slaběňáková, Jana Surovčíková, Zdeňka Svitková, Hana Šilhavá, Jana Tedesco, Hana Telekesová, Anna Tomendalová, Bára Valešová, Eva Vojáčková.

Asistentům při táborech SMA:

Kristýna Branná, Romana Brůžková, Nikola Divišová, Petra Drdová, Tereza Hachová, Michaela Hrubá, Šimon Kalný, Ester Klimecká, Radomil Kočí, Michaela Konečná, Sára Lojková, Kateřina Mrvíková, Monika Nováková, Ivona Okrouhlíková, Jana Paličková, Veronica Pňovská, Lukáš Plíhal, Aleš Prokop, Tereza Přadová, Lenka Roubíčková, Veronica Tůmová, Patricie Turečková, Jaroslav Vondru.

Ostatním podporovatelům:

Poděkování patří rovněž občanům Hostětína, členům ZO ČSOP Veronica, spolupracovníkům z Nadace Veronica, rodinám našich zaměstnanců, odborným spolupracovníkům a lektorům vzdělávacích akcí, autorům textů, fotografií a kreseb v časopise a dalších publikacích, studentům na stáži a dalším praktikantům, muzikantům cimbálové muziky Veronica, členům divadelního souboru Verdis, i všem ostatním, kteří nám ochotně pomáhali chránit přírodu během celého roku 2018.

Všem za podporu srdečně děkujeme. Bez vaší pomoci by naše práce nebyla možná!

Budkovník v přírodní zahradě v Hostětíně

Kompostovací toaleta v přírodní zahradě

Vzdělávání v Centru Veronica

Pobytový program pro školy

XVI. Klub přátel Veronica

Staňte se členy/členkami Klubu přátel Veronica a podpořte naši práci! Děkujeme.

Vážení spolubydlíci, (na Zemi jsme opravdu spolubydlíci), také máte někdy pocit, že by bylo dobře podat pomocnou ruku přírodě, ke které se naši jiní spolubydlíci nechovají zrovna nejlépe? Nejsem si sice úplně jistý, jestli o to příroda vůbec stojí, ale na druhou stranu nic tím pokazit nemůžeme. Ale pozor, nemám na mysli přírodu někde daleko a nedohlédnutelnou. Mám na mysli přírodu, kterou kamenem přehodíš, kterou oběhneš než bys řekl švec a kterou přehlédneš i s jedním okem zavřeným. Takovou, kterou důvěrně znáš tak, že si s ní tykáš. Pro nás takové vznikl, kde se vzal, tu se vzal, KLUB PŘÁTEL VERONICA. Je a asi to bude klub malý, možná střední, takový opravdu klubový, pro ty „co spolu mluvíme“.

Já mám velkou nedůvěru k projektům zachraňujícím celou Zemi, vesmír a lidstvo nádavkem. Opravdu jsem velice nedůvěřivý, když takové projekty vyhlásují velké nadace a velké ekologické instituce. Takové začínají slavnostně a ryčně a končí prapodivně.

Mám rád VERONICU a nyní i její klub, protože je tak nějak akorát.

Tak hele, spolubydlíci, přidáte se?

Zdraví Rostislav Pospíšil, výtvarník

www.veronica.cz/klub

Děkujeme, pane Bučku (1942 - březen 2018).

ZO ČSOP Veronica

Panská 9, 602 00 Brno
tel. 542 422 750
e-mail: veronica@veronica.cz
www.veronica.cz

Centrum Veronica Hostětín

Hostětín 86, 687 71 Bojkovice
tel. 572 630 670
e-mail: hostetin@veronica.cz
www.hostetin.veronica.cz

Bankovní spojení: 2001190570/2010
IČ: 13693620
DIČ: CZ13693620

Výroční zpráva ZO ČSOP Veronica za rok 2018

Vydal Ekologický institut Veronica, Brno 2019
Neprošlo jazykovou úpravou.